

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΙΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΩΤΗΡΗ ΣΚΙΠΗ

Τα σκληρομένα χρόνια είνε γεμάτα από συγκινητικές ιστορίες που έφταναν στ' αútια των ξένων σαν Φθίλοι και τους ιστορήσαν στις ιστορίες των και τους τραγούδσαν στα τραγούδια των.

Ένας βυρτανικός ποιητής, ο Βίλλιαμ Κεύσκαρθ, από έπικολορικό ποίημά του με τον τίτλο «Ελλάδα» που έγραψε, καθώς σημειώνει και ο Ψίος και ή μεταφραστριά του στα γαλλικά στην Αθήνα το 1811 και έτρωσε στο Λονδίνο το 1814, ψάλλει τον άγιο ερωτά της Τερέζας και του Άλέξη και τ'ο φορέο τους δράμα που συνέθετ' στην 'Αρχαία, την ίδια έπανά-κάτω έποική του συνέξη και τ'ο δράμα της Κυρά-φρονήσε στα Γιάννενα, της 'Ηπειρώ.

Ώρα γιατί ο Φθίλος της Κυρά-φρονήσε συκείνησε τη δημοτική μας λόγος και ποιήσε μες του άειπώτατος ένος Βαλαρωτή για να την τραγούδσαν σε τραγούδια άδελφάστα και γιατί ο Φθίλος της Τερέζας έμεινε άνεκμετάλλευτος, μόνι δοσι δαγολούται με την ιστορία μας ήμπερούν τ'ο ήος τ'ο πόνυ.

Εγώ δίνω άπ'αύδε εδδ, για τους άναγνώστες του «Μπουκέτου», μια διασκευή του μέρους του ποιήματος, τ'ο αφιερωμένον στο συγκινητικό αυτό ρομάντο της άγάπης.

Η ΤΕΡΕΖΑ ΚΑΙ Ο ΑΛΕΞΗΣ

Έβλάνο σ' ένα λόφο με ζογγραφιστάτη θέα, βλέπει ναίνετ' ένα συνταξιόν, με μεγαλόστομο στην λαϊκήρήνη του, καύ. Ανορώδε:

Ευφώνοντα σε σφουρξ' εφελίον από μισοφάνια ήλιότε το χωριό του άλέξου. Άγρολοούλινδα και θήνιοι ανεπί-ζων τις λαζαίνετ' πηγετ'. 'Ο τόπος αυτός δε σ'αγιάζεται πιά από τους ανθρώπους. Κανένας ήζος δεν φτάνετ' δε ζει, παρά μονάχι ο ήζος της παρατονητικής φλογέρας ή το βέλιωμα των ποταμιών.

'Ο λόφος αυτός είν' ουθωνένος έαυτός σ' ένα λαγυράδι, που καταβρέχει ο Λάδωνας, κα' είνε μια άστ' τις πιο άπολαυστικές γωνιάς της 'Αρχαίας.

Τα μάτια εύφρονοντα, κοιτάζοντα τις υπερένετ' άγδες και έσκορφοζοντα αντίφρονοντα τ'α γαλάζια θύονα που στο βάθος του φούζοντα, απέναντα άμφιθετροζικά και κρεθόν στην άρχαία τους την ήρηξη αήθ' μοναξιά.

Λαγυράδι του Λάδωνα, ό έσθ' που σε χανωταλοούσετ' τις χωριμένετ' έποδέετ' που έφυλλαν στ' αγροτικά πανηγύρια, σ'ά χούνια έξείνα, που ή γλυκερά χαρά, στολιζόντατ' με' άπεκλόφιντα τ'α μαύρα της μαλλιά, λάβανε μέρες στις έξωτόμαρες χωριτέετ'. Λαγυράδι του Λάδωνα, πόσοι άλλοιωτικαί είνε τώρα οι σκολοί που ζωνάσαν οι αντί-λάδοί σου!

Οι ξένοι που χαιδεύοντ' το μέτωπο των λόφων, που σ'απεμεινών με θήμα-μα, λέετ' πως φημιζόντα τραγούδια άλέξου και πούτ' φημιζόντ' μαζί μου για την τραγική μοίρα των δυό άρχαίων έραστών, που ένομείνο για πάντα κα' έσπετ' άπ' το θάνατό τους, κοινούντα πιά-πιά.

Χέρια εύπληχραζικά τους έβαλαν στο ίδιο φέρετρο. 'Η ιστορία τους είνε σπαρμαζική.

Ω, σετ' που γεννηθήκατε κάτου από χροιά ταβάνια και άνάμεσα από ποτέντενετ', σετ' που κλάματε πολλές φορές για πόνονε άσημάντους και φροντιστικέτ', έλάτε στον τάφο των βουζώνων αυτών και χροτέετ' δυό δάκρυα στην άνάμνησή τους.

***

Μέσα στ' άνοιχόμενα λαγυράδι του Λάδωνα, κατοικούσε ή Τερέζα. Άκόμα στην πρώτη της γαμωγή, έβονε, στα μαλλά της χαρκατηροσιτικά, τη ζορπαδιά του παιδιού και τ'η μέθη της εθθημιάς.

Πολλέετ' φορές, στα παιχνίδια του χωριού, έτρεχεν άγγίζοντασ μόλιε τη θροσοσκελαστή τ'η χροιά κα' έβινετ' στο αντίφροντα του νέου βουζού, που ή καρδιά της όσοσο του χρομολοχατρούσε.

'Η προσοπιότη της ανηρηχιά έχάριζε στο πρόσωπο της μια νέα,

μιά ποταμινή χροιά. Τα μάγουλά της έπαρνον ένα χροίμα πιο ροδαλό από πριν και τα μαύρα της μάτια μια ζορφοτήρη λάμψη.

Οι ξένοι που κλάματε σάβαντα τις πηγετέετ' του άγάλαφου φροντιστικέτ' της κα' έβαναν να ζογγραφίζετ'α πιο καθαρό το δράματό της; άνάστη μια. Άλλοτε πάλι άνασφίοναν άπαλά τις μισοζέετ' των πλάστων της μαλλιών, που έπεταν, έξωθόρα από κάθε δεισιμ, έβάνο στον άειπώτατο της λαμό.

'Η Τερέζα τότε ήταν πιο όμορφη κα' από τις Ναϊάδες της λαίμζετ' 'Αρχαίας και πιο ευφρονήτικη κα' από τη Σόφρα, όταν κωνηρημένη άπ' τον Πάνα, έτρεχε στις άγδες του Λάδωνα.

Από πούν χωριό ο Άλέξης άγαπούσε την Τερέζα. Την άναξη-τοίσε άνάμεσα σ' όλες τις ποτανοπούλετ' του, με τ'α μαλλά μισοτο-σολάστα, έχόδωναν κάτου άπ' τη γρήνη βαλιανά, στον ήχο της φλογέρας.

***

Μόλιε ο πρώτος ήζος του Μαγιού εχρομιάζετ' τον οθαρό της άνατολής, ο Άλέξης έβόρεμα στην καλόδα της Τερέζας στεγάνη της Πρωταρχαία κα' όταν τ'ο μισοφωδέετ' άστέρη των νυχτών έξέβινε τις άσημινετ' άγτίδετ' του στην άνασημένη καλόδα, ο Άλέξης έκαίσε τ'η φλογέρα του κα' από μαζορά τραγουδούσε τις όμορφάετ' της Τερέζας και τον έρωτά του.

'Η Τερέζα τον άκουε. Τα χείλη της δεν ζόροναν από περιφρόνηση. Το μέτωπό της δεν σκοτεινιάζε από θυμό. Άπεναντία το πρόσωπό της φωτιζόνταν άόλιζο από ένα της γλυκό χαμόγελο. Τα μάτια της δειλά κινεθασάνα, μισοκρυμμένα κάτου άπ' τον πέπλο της, όμολοούσαν την άγάπη της.

'Η χαρά είνε ζογγραφισμένη σ' όλα τα πρό-σωπα. Όλεετ' ή φωνέετ' όμούνον για να πάλουν σκολοπέ της άγάπης. Χορδέετ' κωρισιτών περισιτοχίζετ' την όμορφη, που ο ύφηνόσεθ' ήα τη στεφανούση σε λίγο. Τα χέρια τους θα έφάνοντ' το φέρεμα της νύμφης. Τα δάχτυλά τους απρόδιν έβάνο στον άρχαίο κα' άνακατόνοντ' το χροισό νημα με το μετάξι, λογής-λογής χρομιάνοντ'. Το γέλιο άνοίγει στα οδολλά τους μάγουλα μαγικά λαζαίνια και τα μάτια τους λάμπονε από δάκρυα, που άκολούθινε τ'α γέλια της χαράς.

Μαζωριμένετ' που δεν ξέρετε τ'η μοίρα που σας άπειλεί. Χαρήτε, άδόμετ' όμορφάετ'!

Άφρο, πριν το σουρούπο το βροδιού άπλοητό στα λαγυράδια, ή φωνέετ' της χαράς σας έβασπάζετ' στον τάφο της Τερέζας.

'Ο πρόδοτ' ο Δημήτριος, που βόλετ' πώε δεν τον άγαπάει ή Τερέζα, γεμάτος τόρα μίσοε, τρέχει στο Βεζύρη και τ'ο λέει κάτι σ' αήτ'. Του πεινεθεί την όμορφιά της νεάε. Του ζογγραφίζετ' με τέτοια σατανική τέχνη την άποσφονήτ' χροιά της, τη σανατητική της άφέ-λεια, τ'η λάμψη της όμορφιάς της, που τ'α μάτια του τ'ύραννον πετάνε σπίνετ' ήδονής. Το σκεπινο του πρόσωπο φωτιζετ'α από ένα πορφο χαμόγελο. Κάποιο καταχθόνιο σχέδιο καταστρόφονε.

***

'Η γλιποσάθητ' μέρα των έραστών έφρασε. 'Η θρησοεντικαί τέλε-τή έβνε. Παρέετ' χωριμένετ' παίρνουν το δρόμο για την καλόδα του Άλέξη. Ποτανοπούλεετ' και ποτανοπούλα κροθούον σποδέ ήζους των ανών.

'Η νύπιατροι περπατούν στεφανωμένον με λουλούδια. Μπροστά τους περπατούν χαριτομένα παιδιά κα' άναμένετ' λαϊκάδεετ' στα χέρια.

Ο ποιητής κ. Σωτ. Σκίπης

ΕΚΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΠΡΗ ΒΕΝΤΑΓΙΑ

Ο Κινέζος Τσοϊν-Τσέν ήταν ένας νεαρός λόγιος που δεν έδινε σημασία στα φημάτα πράγματα του κόσμου και συγχρόνως δεν πίστευε ούτε στο αόριστο.

Ένα πρωί, ενώ ο Τσοϊν-Τσέν περιφερόταν άσκοπα στις λουλουδιόμενες πλαγιές του βουνού Νιου-Χού, βρέθηκε, χωρίς να το καταλάβει, μέσα σ' ένα νεκροταφείο.

Βλέποντας τους άμετρητους τάφους που απλώνονταν λέρα απ' τον ορίζοντα, ο σοφός αυτός νέος άρχισε να συλλογίζεται τη μοίρα του ανθρώπου.

— Άλλομονο! είπε μέσα του. Νά το σταυροδρόμι όπου καταλήγουν όλοι οι δρόμοι της ζωής. Μιά και υπή κανείς στην κατοικία των νεκρών, δεν ξαναγεύεται πια στο φως της ημέρας.

Η γνώμη αυτή δεν ήταν, βέβαια, ούτε νέα, ούτε ξεφρετική, αλλά συνόριζε επιγραμματικά τη φιλοσοφία του Τσοϊν-Τσέν.

Ενώ λοιπόν γυρνούσε σκεπτός ανάμεσα στους τάφους, είδε ξαφνικά μία νέα γυναίκα που φορούσε ρούχα πέδους, δηλαδή ένα άσπρο φόρεμα από χοντρό και κακομαγειμένο ύφασμα.

Η γυναίκα αυτή καθόταν κοντά σ' έναν τάφο κι έκανε άσμα με μία άσπρη βεντάγια στο νουκό άνοιγμα χείλι.

Περιέργως να μάθι την ατία της τόσο περιεργής αυτής πράξης, ο Τσοϊν-Τσέν χαρτίετα ενέγνευε τη γυναίκα και της είπε:

— Μαύ επιτρέπετε να σας ρωτήσω, κυρία μου, ποιά πρόσωπο θάρπετε σ' αυτόν τον τάφο και γιατί κοιμάστε τόσο ποιά να κάνετε άσμα από χοντρό πός το σκεπάζει; Είμαι φιλόσοφος και άναζητώ τις ατίετες των πραγμάτων. Γι' αυτό σας ρωτώ...

Η νέα γυναίκα όμως, χωρίς να λάμν ή γνώμη τη βεντάγια της, κοκκίνισε, έδειχνε περισσότερο το κεφάλι της και ψέλλισε μερικά λόγια που ο σοφός δεν μπόρεσε να τ' άκουση.

Ο Τσοϊν-Τσέν επανέλαβε πολλές φορές την ερώτησή του, αλλά χωρίς άποτέλεσμα. Η νέα γυναίκα δεν κοιμάταν καθόλου γι' αυτόν. Φαινότανε πός όλα της η προσοχή είχε συγκεντρωθεί στο χέρι της, με το όποιο κοινοίσε το ριπίδι της.

Στενοχωρημένη απ' το θαιναισμό που σκορπίει γύρω της, η νύμφη, κοκκινίζοντας, σκεπάζεται με το νουκό της πέλο, σταυρώνει τα όφρα της χείρια στο στήθος της και σιβίζει τα δειλιμαμένα της βλέμματα πός τη γή. Το άσπρο της Άφροδίτης έφρόβιαζε. Το χαρτίον με νέα τραγούδια και με το σπυρί που χορεύουν τη βροδιά του γάμου.

— Όμως ποιοι γάμα αυτοί, που τ' άταισία τους βλέμματα, σκορπίζοντας σπίνες κάτω απ' τα σαρίδια τους, ξεγίνονται τη φροιά σ' όλες τις καρδιές; Τι γυρνούση ανάμεσα στο νεκροταφείο αυτά που άρχισουν τώρα να τρέμουν ολόκοσμα;

Φύγε, Τερέζα μου, φύγε!

Οι δούλοι του τράγανου έρχονται να σ' άρπάξουν απ' την άγκυλιά του άντρα σου. Οι λαιμαργοί λίκου χαμάνουν πός το θήμα τους. Γέλον για τα δάκρυά σου και τα παραλάλια σου. Κίτταξε!... Φτάνον!... Θα σ' άρπάξουν!...

— «Αποτυχημένος έγώ!... Πρωτό τ' άτιμά τους χείρια σ' άγγίζω, το μαζάρι αυτό άς σέ ληροσή!...»

Έτσι μιλάει άτελειπόμενος ο Άλέξης και ξαφνικά μπάγει το φρονιό όλο στο στήθος της άκριβής του. Γέρονε έπάνω της τώρα, της ψιθυρίζει κάτι, και μεμιάς το μπάγει στην καρδιά του και πεθαίνει στο πλά της.

Την άλλη μέρα, όλοι οι καλεσμένοι στο γάμο κι άλλοι πολλοί, με θρήνους και κλάματα άκολούθησαν, άνάμεσα απ' τα φειδοτά μονοπάτια του λαγκαδιού ένα ξόδι, τραγουδώντας πένθιμους ψαλμούς.

Στα πόδια εκεί του λόφου, κάτω απ' τον ίσαιο ενός κυμαρισισού και γύρω από ροδοδάφνες και γαλάζια τραχήλια, άνοίγουν έναν τάφο...

Αυτό κομπούντα οι δυο άτυχοι νύμφαντροι. Άμποτε ο αιώνας έπνος τους νάμα γάμινος.

Οι Άρκαδές λατρεύουν τη μνήμη τους και διηγούνται στους ξεκούς τον άτιμον έρωτα του Άλέξη και της Τερέζας.

Γιά τη διασκευή: ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

Ο Τσοϊν-Τσέν άπομακρόθηκε λιτημένος. Άν και ήξερε πός όλα είνε μάταια, ή φρό του όποσο τον έσπαρνε να ζητά τις ατίετες των ανθρώπινων πράξων. Και τα άόημιντα αυτά πλάσματα με τα φρονιάνια του ένέλπουνε μιά ζωική περιεργία.

Έξωκολούθησε λοιπόν άργά τον περιάτο του, γυρίζοντας κιάθε τόσο για να δή το ριπίδι που κοινοίτανε σάν φτερό πεταλούδας.

Έξαφνα, μια γρήμ γυναίκα, που δεν την είδε προσέξε πρωτίτερα, παρουσιάστηκε μπροστά του και του είπε:

— Σας άκουσα να κάνετε στην καρία μιά ερώτηση, στην όποια όμνος αυτή δεν σας άπάντησε. Έγώ λοιπόν είμαι διατεθειμένη να ίκανοποιήσω την περιεργία σας, πρώτον από την έμμερη φιλοσοφική μου και δεύτερον με την έλλαιδα ότι βάχετε την καλοσύνη να μω δώσετε ός άμοιβή όσα χρειάζονται για ν' άγοράσω από τους ίερείς ένα μαγικό χαρτί που να παρατείνι τη διάρκεια της ζωής μου.

Ο Τσοϊν-Τσέν έδωσε στη γρήμ ένα νόμισμα και τότε αυτή του είπε τα παρακάτω λόγια:

— Η γυναίκα που είδατε πάνω στον τάφο είνε ή κυρία Λού, χήρα ενός λογίου που λεγότανε Τάου και που πέθανε πριν από δεκατέτε μέρες. Έστερ' από μιά μαζαρία άφροσύτη. Ο τάφος που είδατε είνε ο τάφος του σιζήγου της. Οι δυο αυτοί άνθρωποι σκεδόντο με μιά τραφερότατη άκρη.

Όταν ο Τάου ξεγυρνούσε, δεν μπόρεσε να παρηγορηθί για τον άποχωρισμό της και ή ιδέα πός άρρίπει πίσω του τη γυναίκα του στο άνθος της ζωής και της όμορφιάς της, του ήταν άνοπορηση. Όποσο δεν επαναστατούσε ή ψυχή του, γιατί ήταν ένας πλάος χαρτίετα και ίστοσοόταν είνολο στο λεληρομένο.

Η κυρία Λού εν τό μεταξόν έζαινε πικρά πάνω από το προσέγαλο του έτοιμοθάνατου σιζήγου της και όρμίζοντας στους θεούς πός δεν θα ζούσε έστερ' απ' αυτόν και πός θα πέθανε μαζί του.

— Κυρία, της είπε τότε ο Τάου, μην τ' όρμίζεσαι αυτό!

— Έστο, άποχωρήθηκε ή Λού. Άν όμως πούζειται να έπιζήσω, άν καταδικαστώ από τα πνύματα να βλέπω το φως της ημέρας μετά το θάνατό σου, δεν θα γυρρίσω ποτέ άλλω άντρα.

— Όποτε γι' αυτό μην όρμίζεσαι, κυρία, της είπε ο Τάου.

— Ω, κύριε, επιτρέπε μου να όρμιστώ τουλάχιστο πός δεν θα παντρευτώ πριν από τέτε χρονια μετά το θάνατό σου...

Άλλά ο Τάου της άποχωρήθηκε πάλι:

— Όποτε κι' αυτό δεν πρέπει να όρμιστώ. Όρμισών μονάχα να κρατήσης πίστι στη μνήμη μου, όσοσο να ξεραθώ το χόμα του τάφου μου!

Η κυρία Λού όρμιστηκε με πρηνούια κι' ο κολός Τάου έκλεισε τα μάτια του για να μην τ' άνοιξη πιά.

Άλλά όλα περνον έδω στη γή και το ποταμό του πόνου στερεθεί.

Τρεις μέρες μονάχα πέφταναν από το θάνατο του Τάου κι' ή φλημ της κυρίας Λού έγινε πιά άνθρωπινή.

Στο μεταξόν έμαθε πός ένας νεαρός ιαθής του μαζαριτή έπιθυνούσε να την δή και να την παρηγορήση. Η χήρα τότε σκέφτηκε, και πολύ σωστά, πός θα ήταν άπρεπο να μη τον δεχτή.

Τόν έδέχτηκε λοιπόν άναστενώνοντας. Ο νέος ήταν κομψός κι' είχε όφρα φρονηομία. Της μίλησε πολύ λίγο για το διάσκαλό του και πέρα πολύ για την ίδια.

Της είπε άκομα πός κάτι άποθανόταν γι' αυτή, πός την συμπαθούσε. Η Λού του έπότερνε τότε να της ξεμολογήθι την άγάπη του κι' αυτός της ύποσχέθηκε να την κάνει γυναίκα του.

Κι' έτσι ή κυρία Λού κάθεται τώρα πάνω στον τάφο του σιζήγου της και προσπαθεί να στεγνώσει το χόμα με το ριπίδι της, για να υπορέση να παντρευτή μιά όρα άχίτερη.

Όταν ή γρήμ τελείωσε τη διηγήσή της, ο σοφός τραβήξε πός τα ξέω και συλλογίζότανε στο όρομο:

— Η γνώση είνε σύντομη. Το πάθος δίνει φτερά στους νεούς και στις νεές. Άν, παρ' όλα αυτά, ή κυρία Λού προσπαθεί να κρατήση τον όρο του, αυτό σημαίνει πός είνε ένάφρη γυναίκα...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

Ο διάσημος ζωγράφος της Άναγεννή σ'ως Σάντρο Μποιτιτσέλλι.